

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Mokesčių administracijos nuolat plėtoja tarpusavio administracinį bendradarbiavimą ir mokesčių informacijos mainus, plečia apsieičiamos informacijos apimtį bei sutaria dėl naujų bendrų, kovos prieš mokesčių sukčiavimus, priemonių taikymo. Abipusės pagalbos gerinimas vyksta tiesiogiai sprendžiant tarpusavyje kylančius klausimus bei aktyviai koordinuojant ir bendradarbiaujant **Europos Komisijai, Tarptautinei ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai (toliau – EBPO) ir Globaliam Forumui mokesčių informacijos mainams.**

Valstybių bendradarbiavimas

- ✓ Bendradarbiavimas tarp valstybių vyksta, vadovaujantis Konvencija dėl savitarpio administracinės pagalbos mokesčių srityje, dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais informacijos mainus tiesioginių ir netiesioginių mokesčių administravimo srityje. Taip pat valstybių mokesčių administracijos pasirašo tarpusavio tarpžinybinius susitarimus dėl tarpusavio administracinės pagalbos ir mokesčių išieškojimo.
- ✓ Mokesčių administracijos kartu atlieka daugiašalius patikrinimus (tai suderinta vieno ar kelių susijusių mokesčių mokėtojų mokestinių prievolių kontrolė, kurią organizuoja dvi ar daugiau bendrų ar vienas kitą papildančių interesų turinčių valstybių mokesčių administracijos).
- ✓ Plačiausiai paplitusi bendradarbiavimo forma yra paklausimo dėl informacijos gavimo siuntimas kitos valstybės mokesčių administracijai.

Informacijos mainai

- ✓ 2013 m. balandžio 19 d. G20 šalių finansų ministrai pritarė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) iniciatyvai automatinio būdu keistis finansų įstaigų turima informacija apie kitų šalių rezidentų jose laikomas pinigines lėšas¹.
- ✓ Su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis (toliau – JAV) Lietuva keičiasi turima informacija apie rezidentų laikomas pinigines lėšas, vadovaudamasi 2013 m. sausio 1 d. mokesčių vengimo prevencijos tikslais įsigaliojusiu JAV užsienio sąskaitų kontrolės aktu (FATCA). Pagal FATCA, užsienio finansinės institucijos, taip pat ir ES valstybių narių subjektai, teikiantys finansines paslaugas JAV asmenims, turi pasirašyti susitarimus su JAV mokesčių administratoriumi, ir / arba atskleisti savo klientų – JAV rezidentų – tapatybes bei finansinius duomenis, arba išskaičiuoti ir pervesti JAV išdui 30 procentų pajamų mokestį, jei klientas vengia atsiskleisti².

¹ Tokie informacijos mainai buvo įvardinti kaip "Bendrasis duomenų teikimo standartas" (Common Reporting Standard - CRS). Tai Konvencijos dėl savitarpio administracinės pagalbos mokesčių srityje bei Dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių pagrindu vykdomi informacijos mainai automatinio būdu apie užsienio šalių rezidentų finansų įstaigose turimas sąskaitas, sumų judėjimą bei likučius. Tokios pačios informacijos apsieičtymo tarp Europos Sąjungos valstybių teisinis pagrindas - 2014 metų gruodžio 9 dienos Tarybos Direktyva 2014/107/ES. EBPO ir Globalus Forumas mokesčių informacijos mainams aprobavo daugiašali kompetentingų institucijų susitarimo dėl informacijos mainų automatinio būdu apie finansines sąskaitas tekstą, prie kurio jau yra prisijungusių apie 101 pasaulio valstybė ir sąrašas toliau pildosi. Pirmame etape, 2017 metais finansų įstaigų informacija apsieičtė 54 pasaulio valstybės, tarp kurių buvo ir Lietuva. 2018 metais papildomai informacija apsieičtė dar 47 valstybės, o 2019 metais prisijungė naujos valstybės. Kasmet valstybių, kurios apsieičtė šia informacija sąrašas vis plečiasi.

² Lietuva 2014 m. pasirašė susitarimą su JAV dėl tarptautinių mokestinių prievolių vykdymo gerinimo ir užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo akto įgyvendinimo. Tokiais informacijos mainais ir tolimesniais kontrolės veiksmais valstybių mokesčių administracijos kovoja su galimu mokesčių nesumokėjimu nuo pajamų, kurių šaltinis yra kitoje valstybėje.

Vadovaujantis Tarybos Direktyva 2011/16/ES bei dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartimis, Lietuva kasmet automatinio būdu keičiasi informacija apie rezidentų užsienyje gautas:

1. pajamas;
2. turimą nekilnojamąjį turtą bei iš jo pardavimo ar nuomos gautas pajamas;
3. dividendus;
4. palūkanas;
5. honorarus;
6. turto vertės padidėjimo pajamas;
7. pajamas iš savarankiškos individualios veiklos;
8. menininkų ir sportininkų pajamas;
9. kitų rūšių pajamas.

Panaudota nuotrauka iš „OECD Delivers New Single Global Standard on Automatic Exchange of Information“

Informacijos mainai apie tarptautines įmonių grupes. Tarptautinių įmonių grupių patronuojantys subjektai, kurių bendra metinė apyvarta viršija 750 mln. eurų, nuo 2018 metų privalo teikti savo rezidavimo vietos mokesčių administratoriui konsoliduotą finansinę informaciją už visą tarptautinių įmonių grupę. Atitinkamai mokesčių administratoriai tarpusavyje keičiasi informacija apie jų jurisdikcijoje registruotas, tarptautinių įmonių grupėms priklausančias įmones. Tokių mainų tikslas - geriau analizuoti bei kontroliuoti stambiuosius mokėtojus ir kovoti su agresyviu mokesčių planavimu. Pirmasis informacijos apsikeitimas įvyko 2018 m. birželio mėnesį. Tokie informacijos mainai vyks kasmet kovo mėnesį.

Panaudota nuotrauka iš „The Internet Will Be Everywhere In 2025, For Better Or Worse“

Kitų šalių mokesčių administracijoms pateikiama informacija:

1. mokesčių mokėtojo vardas ir pavardė;
2. lytis;
3. asmens kodas, gimimo data ir vieta;
4. sutuoktinių duomenys;
5. registracijos adresas;
6. gautos pajamos;
7. vykdyti sandoriai;
8. dalyvavimas ūkio subjektų veikloje;
9. turimos banko sąskaitos bei jų išrašai;
10. skola valstybei ir pan.